

УКРАЇНА
КОМУНАЛЬНИЙ ПОЗАШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КІРОВОГРАДСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ДИТЯЧОЇ
ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ»

НАКАЗ

від 08 вересня 2026 року

№ 157-од

м. Кропивницький

**Про запобігання та протидію насильству,
зокрема булінгу (цькуванню),
створення безпечного освітнього середовища
та формування життєвих навичок
у 2026/2027 навчальному році**

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про соціальні послуги», Конвенції ООН про права дитини, постанови Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року № 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми», постанови Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513 «Про затвердження Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми», наказу Міністерства освіти і науки України від 22 травня 2018 року № 509 «Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти України», наказу Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року № 1646 «Про затвердження Порядку реагування на випадки булінгу (цькування) та Порядку застосування заходів виховного впливу» (у редакції наказу МОН України від 18 червня 2026 року № 961), листа Міністерства освіти і науки України від 17 серпня 2026 року № 1/17702-26 «Про організацію діяльності психологічної служби у системі освіти у 2026/2027 навчальному році» та методичних рекомендацій щодо організації діяльності психологічної служби у системі освіти у 2026/2027 навчальному році, з метою забезпечення права кожної дитини на безпечне, здорове та підтримувальне освітнє середовище, запобігання насильству, булінгу (цькуванню), дискримінації та іншим негативним проявам, формування культури ненасильницької взаємодії, розвитку соціальних та емоційних компетентностей вихованців, своєчасного виявлення ризиків та забезпечення

належного реагування на випадки насильства,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити «Кодекс безпечного освітнього середовища. Антибулінгова політика» (Додаток 1)

2. Затвердити «Порядок повідомлення, реєстрації та реагування на випадки булінгу (цькування), насильства та жорстокого поводження з дітьми» (Додаток 2)

3. Затвердити План заходів Кіровоградського обласного ЦДЮТ щодо запобігання та протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню), створення безпечного освітнього середовища та формування життєвих навичок у 2026/2027 навчальному році (Додаток 3).

4. Визначити відповідальною особою за координацію діяльності із запобігання та протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню), у закладі на 2026/2027 навчальний рік заступника директора з навчально-методичної роботи Олену КОВАЛЬОВУ.

5. Комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми, склад якої затверджується окремим наказом керівника закладу:

- здійснювати діяльність відповідно до законодавства України та Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- розглядати повідомлення та інформацію про можливі випадки насильства та/або жорстокого поводження з дітьми у межах визначених законодавством повноважень;
- забезпечувати дотримання принципу найкращих інтересів дитини, права дитини бути вислуханою та недопущення повторної травматизації;
- визначати та контролювати виконання заходів психологічної підтримки, виховного впливу та інших необхідних заходів відповідно до законодавства;
- здійснювати моніторинг ефективності визначених заходів та, за необхідності, вносити відповідні корективи.

6. Заступнику директора з навчально-методичної роботи Олені КОВАЛЬОВІЙ:

- забезпечити ознайомлення педагогічних працівників із Планом заходів щодо запобігання та протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню), та створення безпечного освітнього середовища;
- забезпечити координацію виконання затвердженого Плану заходів;
- забезпечувати інформування працівників, вихованців та їхніх батьків (інших законних представників) про права, обов'язки та способи повідомлення про можливі випадки насильства;
- виносити питання створення безпечного освітнього середовища,

профілактики насильства, булінгу та інших негативних проявів на наради при керівникові та педагогічні заходи;

- забезпечувати взаємодію відповідальних працівників закладу під час реалізації заходів із запобігання та протидії насильству.

7. Практичному психологу Ліні ЛАНЧУКОВСЬКІЙ:

- забезпечувати психологічний супровід системи запобігання та протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню), у межах посадових обов'язків;
- здійснювати психологічне спостереження, оцінювання психологічного клімату дитячих колективів, виявлення психологічних потреб та потенційних ризиків;
- забезпечувати психологічну підтримку дітей, які постраждали від насильства, дітей, які стали свідками насильства, а також дітей, які вчинили насильницькі дії, з урахуванням віку, індивідуальних потреб та найкращих інтересів дитини;
- здійснювати індивідуальне та групове консультування вихованців, педагогічних працівників і батьків (інших законних представників) з питань психологічної безпеки, взаємодії та подолання наслідків конфліктних і кризових ситуацій;
- проводити профілактичну та корекційно-розвивальну роботу, спрямовану на розвиток соціальних та емоційних навичок, ненасильницької комунікації, саморегуляції, конструктивного розв'язання конфліктів та стійкості до стресу;
- брати участь у роботі комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми відповідно до законодавства;
- забезпечувати конфіденційність отриманої в процесі професійної діяльності інформації та дотримання вимог законодавства щодо захисту персональних даних.

8. ВСІМ ПРАЦІВНИКАМ ЗАКЛАДУ:

- створювати та підтримувати безпечне, доброзичливе, недискримінаційне та психологічно комфортне освітнє середовище;
- дотримуватися принципів поваги до гідності дитини, недискримінації, ненасильницької поведінки та партнерської взаємодії;
- не допускати проявів фізичного, психологічного, сексуального та економічного насильства, приниження честі й гідності вихованців, дискримінації та інших форм жорстокого поводження;
- невідкладно повідомляти керівника закладу про виявлені прояви або ознаки насильства відповідно до встановленого порядку;
- у разі безпосереднього виявлення насильства вживати першочергових

заходів для його припинення та діяти відповідно до законодавства;

- сприяти формуванню в дитячих колективах атмосфери взаємоповаги, підтримки та безпечної комунікації.

9. КЕРІВНИКАМ ГУРТКІВ:

- забезпечувати психологічно безпечні умови перебування вихованців у гуртках;
- здійснювати систематичне спостереження за взаємодією вихованців та своєчасно реагувати на ознаки соціальної ізоляції, конфліктів, агресивної поведінки, приниження, переслідування або інших проявів, що можуть свідчити про насильство;
- своєчасно повідомляти адміністрацію закладу про виявлені ознаки чи випадки насильства відповідно до встановленого порядку;
- спільно з практичним психологом за потреби здійснювати заходи щодо вивчення психологічного клімату дитячого колективу;
- сприяти формуванню навичок безпечної поведінки, конструктивної комунікації, взаємоповаги та мирного розв'язання конфліктів;
- залучати вихованців до формування правил безпечної та взаємоповажної взаємодії у колективі.

10. МЕТОДИСТАМ забезпечувати інформаційно-просвітницьку роботу з питань прав дитини, безпечної поведінки, запобігання насильству та булінгу, розвитку соціальних та емоційних компетентностей відповідно до затвердженого Плану заходів.

11. Забезпечити функціонування визначених закладом способів подання повідомлень про можливі випадки насильства, у тому числі з можливістю анонімного повідомлення, та інформування учасників освітнього процесу про такі способи.

12. Вважати таким, що втратив чинність, наказ Кіровоградського обласного ЦДЮТ від 2025 року № 211-од «Про запобігання та протидію булінгу, створення безпечного освітнього середовища, формування у вихованців ціннісних життєвих навичок у 2025/2026 навчальному році».

13. Діловоду Аллі ГРІМ ознайомити всіх працівників закладу з даним наказом.

14. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника директора з навчально-методичної роботи Олену КОВАЛЬОВУ.

В.о. директора

Альона НЕДЯЛ

Додаток 1
до наказу Кіровоградського обласного
центру дитячої та юнацької творчості
від «08» вересня 2026 р. № 157-од

**КОМУНАЛЬНИЙ ПОЗАШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КІРОВОГРАДСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ
ТВОРЧОСТІ»**

**КОДЕКС БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА
АНТИБУЛІНГОВА ПОЛІТИКА**

м. Кропивницький 2026

ВСТУП

ЧОМУ ДЛЯ НАС ВАЖЛИВЕ БЕЗПЕЧНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

Кіровоградський обласний центр дитячої та юнацької творчості — це простір, у якому дитина не лише навчається, розвиває творчі здібності чи набуває нових умінь. Це місце, де вона спілкується, пробує нове, помиляється, шукає себе, взаємодіє з іншими та поступово формує власне уявлення про себе, свої можливості й межі.

Саме тому безпечне освітнє середовище для нас — це значно більше, ніж відсутність фізичної небезпеки.

Безпека починається з того, **як до дитини звертаються, чи чують її, чи поважають її межі, чи має вона право сказати «ні», поставити запитання, помилитися, попросити про допомогу або повідомити про те, що її турбує.**

Ми прагнемо, щоб Кіровоградський обласний центр дитячої та юнацької творчості був місцем, де дитина може проявляти себе без страху бути висміяною, приниженою, відкинutoю чи покараною за власні почуття, думки або помилки.

Ми визнаємо право кожної дитини на повагу до її гідності, особистості, приватності та індивідуальності. Водночас безпечне середовище передбачає відповідальність кожного за власну поведінку та за атмосферу, яку ми створюємо разом.

Цей Кодекс є не лише документом про те, **що робити у випадку булінгу чи насильства.** Насамперед це наша спільна домовленість про те, **якими ми хочемо бачити стосунки у Кіровоградському обласному центрі дитячої та юнацької творчості.**

1. НАША ФІЛОСОФІЯ БЕЗПЕКИ

Безпечне освітнє середовище закладу ґрунтується на простій і водночас принциповій позиції: **кожна людина має право на безпеку, повагу та гідне ставлення.**

Ми вважаємо, що культура безпеки формується щодня — не окремою лекцією чи акцією, а звичайними способами взаємодії: тим, як педагог говорить із дитиною, як діти реагують на помилку однолітка, як дорослі вирішують конфлікти, як керівник колективу реагує на скаргу та наскільки серйозно сприймається прохання про допомогу.

Для Кіровоградського обласного центру дитячої та юнацької творчості важливими є:

- взаєморозуміння;
- взаємна повага;
- людська гідність;
- доброзичливість;
- толерантність і недискримінація;
- відповідальність;
- чесність і відкритість;
- право на особисті межі та приватність;
- безпека фізична, психологічна, соціальна та цифрова;
- розвиток і самореалізація дитини;
- право на помилку та навчання через досвід;
- діалог замість приниження;
- співпраця замість тиску;
- турбота про себе та інших.

Ми не очікуємо, що у творчому колективі ніколи не виникатимуть суперечки. Вони є природною частиною взаємодії людей.

Наше завдання — створювати умови, у яких конфлікт не перетворюється на приниження, конкуренція — на переслідування, дисципліна — на залякування, а авторитет дорослого — на право контролювати дитину через страх.

2. ЯКИМ МИ БАЧИМО БЕЗПЕЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ

Безпечне освітнє середовище — це середовище, у якому дитина може навчатися, творити та взаємодіяти з іншими без загрози насильства, жорстокого поводження, булінгу, дискримінації, приниження чи іншого порушення її прав.

Для Кіровоградського обласного центру дитячої та юнацької творчості безпека має кілька взаємопов'язаних вимірів.

Фізична безпека означає захист від дій, які можуть завдати фізичної шкоди, а також створення належних умов під час занять, репетицій, виступів, конкурсів, поїздок, екскурсій, таборів та інших заходів.

Психологічна безпека означає можливість висловлювати думку, ставити запитання, проявляти емоції, помилятися та звертатися по допомогу без страху приниження, осуду чи помсти.

Соціальна безпека передбачає відчуття належності до колективу, відсутність систематичного виключення, упередженого ставлення, ізоляції, переслідування чи дискримінації.

Цифрова безпека означає відповідальне використання соціальних мереж, месенджерів, чатів, інструментів ІІІ, фото- та відеоматеріалів, а також недопустимість переслідування, приниження чи поширення матеріалів про дитину без її дозволу.

Безпечне середовище поширюється не лише на приміщення закладу. Воно охоплює всі ситуації, пов'язані з освітнім процесом та діяльністю закладу: заняття, репетиції, виступи, конкурси, фестивалі, поїздки, заходи, спільні чати, онлайн-комунікацію та інші форми взаємодії.

3. ПРАВИЛА ВЗАЄМОДІЇ: ЯК МИ СТАВИМОСЯ ОДНЕ ДО ОДНОГО

У Кіровоградському обласному центрі дитячої та юнацької творчості ми виходимо з того, що **правила безпечної поведінки стосуються всіх** — вихованців, педагогічних працівників, адміністрації, батьків та інших учасників освітнього процесу.

Ми говоримо одне з одним без приниження.

Ми можемо не погоджуватися, але не маємо права принижувати людину через її позицію.

Ми можемо вказувати на помилку, але не перетворюємо помилку на привід для глузування.

Ми можемо встановлювати правила й вимагати їх дотримання, але робимо це без залякування та насильства.

Ми поважаємо особисті межі іншої людини.

Ми не використовуємо фізичний контакт як спосіб покарання, залякування, приниження чи контролю.

Ми не вимагаємо від дитини розповідати про особисті обставини перед групою, якщо це не є необхідним для забезпечення її безпеки.

Ми не використовуємо інформацію, отриману в процесі спілкування з дитиною, для її приниження, дискредитації чи маніпуляції.

У творчому середовищі особливого значення набуває конкуренція. Перемога однієї дитини не повинна ставати причиною приниження іншої. Високі вимоги до результату не виправдовують образливих висловлювань, погроз чи психологічного тиску.

Ми прагнемо, щоб дитина могла почути від дорослого не лише «ти можеш краще», а й «я допоможу тобі зрозуміти, як цього досягти».

4. ДИТИНА В ЦЕНТРІ БЕЗПЕЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

У Кіровоградському обласному центрі дитячої та юнацької творчості дитина є не об'єктом виховного впливу, а активним учасником освітнього процесу.

Її думка має значення. Її переживання мають бути почуті. Її гідність не залежить від успішності, творчих здібностей, поведінки, зовнішності, соціального статусу, особистих переконань чи результатів виступів і конкурсів.

Ми визнаємо право дитини:

- бути почутою;
- отримувати інформацію у зрозумілій для неї формі;
- висловлювати свою думку;
- ставити запитання;
- звертатися по допомогу;
- повідомляти про небезпечну ситуацію;
- відмовлятися від небажаного фізичного контакту;
- бути захищеною від насильства та жорстокого поводження;
- отримувати психологічну та іншу необхідну підтримку;
- бути залученою до вирішення питань, які безпосередньо її стосуються, з урахуванням віку та рівня розвитку.

Звернення дитини по допомогу не повинно сприйматися як «скарга», «створення проблеми» або прояв слабкості.

Повідомити про небезпеку — це спосіб подбати про себе та інших.

5. НУЛЬОВА ТОЛЕРАНТНІСТЬ ДО НАСИЛЬСТВА

Кіровоградський обласний центр дитячої та юнацької творчості не приймає насильство як метод виховання, навчання, дисциплінування, керування колективом чи вирішення конфліктів.

Під насильством ми розуміємо усі його прояви: фізичне, психологічне, економічне або сексуальне, у тому числі здійснене із використанням електронних комунікацій.

Булінг (цькування) є окремою формою систематичного насильницького переслідування та приниження, яка порушує права й законні інтереси людини або перешкоджає виконанню нею своїх обов'язків.

У закладі неприпустимими є, зокрема:

- фізичне насильство;
- погрози та залякування;
- систематичне приниження;
- образи та висміювання;
- поширення принизливих чуток;
- навмисна ізоляція чи систематичне виключення з колективу;
- переслідування в мережі;
- поширення принизливих фото, відео або повідомлень;
- примус до дій, які дитина не бажає виконувати;
- небажаний сексуалізований контакт чи поведінка;
- дискримінація;
- використання влади або авторитету для залякування чи приниження;
- будь-які інші дії, що можуть завдати шкоди фізичному або психологічному благополуччю дитини.

Водночас ми розрізняємо конфлікт і булінг.

Не кожен конфлікт є булінгом. Але кожен випадок насильства заслуговує на увагу.

Якщо ситуація не відповідає юридичним ознакам булінгу, це не означає, що її можна ігнорувати. Кіровоградський обласний центр дитячої та юнацької творчості реагує на

ризиків насильства, приниження та небезпечної взаємодії незалежно від того, якою буде їхня подальша правова кваліфікація.

Факт булінгу (цькування) встановлюється виключно рішенням суду, що набрало законної сили. Комісія закладу не підміняє собою суд і не встановлює юридичний факт булінгу.

6. ПРОФЕСІЙНІ МЕЖІ ПЕДАГОГА

У Кіровоградському обласному центрі дитячої та юнацької творчості професійні межі є частиною безпечної взаємодії. Вони допомагають зберігати довіру, повагу та передбачуваність у відносинах між педагогом і вихованцем.

Педагогічний працівник має право бути вимогливим, встановлювати правила, робити зауваження та оцінювати результати діяльності дитини. Проте вимогливість не може перетворюватися на приниження.

Особиста прихильність до дитини не повинна створювати нерівне ставлення до інших дітей.

Фізичний контакт із дитиною має бути доречним, безпечним, професійно виправданим та відповідати її віку й ситуації. Особливу увагу слід приділяти тому, щоб дитина могла повідомити про небажаний контакт і не боялася наслідків такого повідомлення.

Особисте спілкування педагога з дитиною та батьками в цифровому середовищі також має залишатися професійним. Комунікація, пов'язана з освітнім процесом, має здійснюватися у формах, які забезпечують прозорість і безпеку.

7. КОЛИ МИ ПОМІЧАЄМО НЕБЕЗПЕКУ

Культура безпеки починається не лише з того, хто постраждав. Вона починається з тих, хто **помітив**.

Свідок небезпечної ситуації не завжди може або повинен самотійно втручатися. Особливо коли це може створити додаткову загрозу. Але бачити — не означає проходити повз.

Якщо працівник, дитина, батько, мати або інший учасник освітнього процесу помічає ознаки насильства чи жорстокого поводження з дитиною, він має повідомити про це керівника закладу або визначену відповідальну особу.

Повідомлення може бути усним або письмовим, у тому числі анонімним.

Мета повідомлення — не покарати когось «на місці», а **зупинити небезпеку, захистити дитину та забезпечити належне реагування**.

8. ПРАВО НА БЕЗПЕЧНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Кіровоградський обласний центр дитячої та юнацької творчості створює декілька доступних способів повідомити про ситуацію, яка викликає занепокоєння.

Людина може звернутися особисто до керівника закладу або визначеної відповідальної особи, подати письмове звернення, скористатися електронною поштою, телефоном, спеціальною скринькою для повідомлень або іншим визначеним закладом каналом.

Передбачена можливість анонімного повідомлення.

Конфіденційність інформації забезпечується в межах, визначених законодавством та необхідністю захисту життя, здоров'я і прав дитини.

Ми не обіцяємо дитині абсолютної таємниці, якщо отримана інформація свідчить про можливу загрозу її життю чи здоров'ю. Натомість ми чесно пояснюємо, **кому і навіщо необхідно передати інформацію, щоб забезпечити її безпеку**.

Жодна особа не повинна зазнавати переслідування або покарання через добросовісне повідомлення про можливе насильство.

9. РЕАГУВАННЯ НА ПОВІДОМЛЕННЯ

Реагування на повідомлення про можливе насильство є не формальністю, а частиною системи захисту дитини.

Кожне повідомлення реєструється відповідно до встановленого порядку. Керівник закладу розглядає його протягом одного дня з дня реєстрації.

Якщо виявлено ознаки насильства або жорстокого поводження з дитиною, першочерговим завданням є її безпека.

У таких випадках КОЦДЮТ діє невідкладно та в установлені законодавством строки: припиняє насильство, вживає заходів для недопущення його повторення, забезпечує інформування батьків або законних представників у передбачених законом випадках, повідомляє відповідні служби та органи, а за потреби забезпечує виклик екстреної медичної допомоги.

Не пізніше трьох робочих днів із дня отримання повідомлення, за наявності відповідних підстав, утворюється комісія з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми.

Якщо ознак насильства не встановлено, це не означає автоматичне завершення роботи. Ситуація аналізується з точки зору можливих ризиків, а заклад вживає заходів для їхнього зменшення та недопущення повторення проблемної ситуації.

Порядок реагування здійснюється відповідно до чинного законодавства України, зокрема з урахуванням оновленого Порядку реагування на випадки булінгу (цькування), затвердженого наказом МОН України від 18.06.2026 №961 «Про внесення змін до Порядку реагування на випадки булінгу (цькування) та Порядку застосування заходів виховного впливу».

10. КОМІСІЯ З РОЗГЛЯДУ ВИПАДКІВ НАСИЛЬСТВА ТА ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ

Комісія створюється для того, щоб забезпечити всебічний, неупереджений та орієнтований на безпеку дитини розгляд ситуації.

Її діяльність не зводиться до пошуку винного.

Комісія має допомогти зрозуміти: **що відбулося; хто потребує захисту та підтримки; які ризики існують; що необхідно зробити для припинення небезпечної ситуації; якої підтримки потребують діти; як запобігти повторенню подібного випадку.**

Під час роботи комісія керується найкращими інтересами дитини, принципами недискримінації, конфіденційності, неупередженості та недопущення повторної травматизації.

Дитина має право бути вислуханою відповідно до її віку та рівня розвитку.

У разі необхідності до роботи залучається практичний психолог, соціальний педагог та інші відповідні фахівці.

Комісія не проводить повторного допиту дитини без необхідності та не створює ситуацій, у яких дитина змушена багаторазово відтворювати травматичний досвід.

Порядок утворення та діяльності комісії визначається законодавством, зокрема постановою Кабінету Міністрів України від 19.11.2025 № 1513 «Про затвердження Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми».

11. ПІДТРИМКА ДИТИНИ — НЕ МЕНШ ВАЖЛИВА, НІЖ РЕАГУВАННЯ

Для Кіровоградського обласного центру дитячої та юнацької творчості важливо не лише припинити небезпечну ситуацію, а й допомогти дитині відновити відчуття безпеки.

Постраждала дитина може переживати страх, сором, провину, гнів, розгубленість або недовіру. Її поведінка після травматичної події може змінюватися. Тому підтримка не повинна зводитися до поради «заспокоїтися» або «забути».

Психологічна та соціально-педагогічна підтримка може включати оцінювання потреб дитини, психологічне консультування, спостереження за динамікою її стану, підтримку батьків, роботу з колективом та інші форми допомоги відповідно до потреб.

Підтримки можуть потребувати не лише постраждала дитина, а й свідки та інші учасники ситуації.

Окрема увага приділяється дитині, яка вчинила насильницькі або агресивні дії. Її відповідальність не скасовує права на допомогу. Водночас допомога не означає виправдання поведінки.

Наше завдання — одночасно захищати постраждалого, забезпечувати відповідальність кривдника та створювати умови для зміни небезпечної поведінки.

12. ЗАХОДИ ВИХОВНОГО ВПЛИВУ: НЕ ПОКАРАННЯ, А ВІДНОВЛЕННЯ БЕЗПЕКИ

У Кіровоградському обласному центрі дитячої та юнацької творчості заходи виховного впливу розглядаються як інструмент відновлення безпечної взаємодії, корекції небезпечної поведінки та запобігання її повторенню.

Їхня мета — не принизити дитину, не змусити її «відчути провину» і не продемонструвати владу дорослого.

Метою є допомогти дитині зрозуміти наслідки власних дій, навчитися безпечних способів взаємодії та відновити порушені межі.

Заходи можуть передбачати психологічну підтримку, індивідуальну або групову роботу, формування навичок ненасильницької комунікації, розвиток емоційної саморегуляції, роботу з батьками та інші форми підтримки.

Будь-які заходи мають відповідати віку та потребам дитини й не можуть завдавати їй додаткової психологічної шкоди.

Примирення між учасниками ситуації можливе лише добровільно, за умови відсутності ризику повторного насильства та з урахуванням висновків фахівців, якщо такі наявні.

13. ПРОФІЛАКТИКА — ЦЕ НЕ ОКРЕМИЙ ЗАХІД, А ЧАСТИНА КУЛЬТУРИ ЗАКЛАДУ

Ми не можемо створити безпечне середовище лише проведенням одного тематичного заняття на рік. Профілактика булінгу, насильства та жорстокого поводження є постійною частиною діяльності закладу.

Вона інтегрується в освітній процес, діяльність творчих колективів, роботу педагогів, спілкування з батьками, психологічний супровід дітей та організацію масових заходів.

Особливе значення має формування у дітей навичок:

- розпізнавання власних емоцій;
- саморегуляції;
- ненасильницького спілкування;
- вирішення конфліктів;
- поваги до особистих меж;
- звернення по допомогу;
- безпечної поведінки в цифровому середовищі;
- відповідального ставлення до інших.

Педагогічні працівники також потребують професійної підтримки та навчання. Вміння помітити зміни в поведінці дитини, правильно відреагувати на повідомлення та не нашкодити необережною реакцією є складовою професійної компетентності.

14. БЕЗПЕКА В ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Сьогодні взаємодія дітей не закінчується після завершення заняття. Повідомлення, фотографії, відео, коментарі та спільні чати можуть як підтримувати дитину, так і ставати інструментом переслідування.

Тому правила поваги, які діють у закладі офлайн, поширюються і на цифрове середовище.

Ми не використовуємо цифрові технології для приниження, залякування, переслідування або поширення інформації, яка може завдати шкоди дитині.

Фото- та відеоматеріали із зображенням дітей використовуються відповідально, з урахуванням законодавства, прав дитини, приватності та наданих згод.

Особиста інформація дитини не може використовуватися як засіб тиску, маніпуляції чи публічного осуду.

15. ВЗАЄМОДІЯ З БАТЬКАМИ ТА ЗАКОННИМИ ПРЕДСТАВНИКАМИ

Батьки та законні представники є важливими партнерами закладу у створенні безпечного середовища.

Ми прагнемо говорити з батьками не лише тоді, коли виникла проблема, а й тоді, коли потрібно попередити її.

Батьки мають право отримувати інформацію про безпеку дитини, звертатися із повідомленнями та пропозиціями, брати участь у вирішенні питань, що стосуються їхньої дитини, у межах законодавства.

Водночас батьківська позиція не може бути підставою для приховування насильства, тиску на дитину або перешкоджання її захисту.

Якщо є підстави вважати, що один із батьків або законних представників може бути кривдником, інформування та подальші дії здійснюються відповідно до вимог законодавства та з пріоритетом безпеки дитини.

16. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДОРΟΣЛИХ

Створення безпечного середовища є спільною відповідальністю, але дорослі мають особливу відповідальність через своє професійне та організаційне становище.

Керівник закладу відповідає за функціонування системи запобігання та реагування.

Педагогічні працівники відповідають за безпечну організацію освітнього процесу, дотримання професійних меж та своєчасне повідомлення про виявлені ознаки небезпеки.

Практичний психолог забезпечує психологічну складову системи профілактики та підтримки в межах професійної компетентності.

Інші працівники закладу також є учасниками системи безпеки й не можуть залишатися байдужими до ситуацій, які становлять загрозу дитині.

Відповідальність працівника полягає не лише в тому, щоб самому не чинити насильства, а й у тому, щоб **не замовчувати відомі йому випадки небезпечної поведінки**.

17. ПІДБІР І ПІДТРИМКА ПРАЦІВНИКІВ

Безпечне середовище неможливе без безпечного дорослого середовища.

Під час добору працівників закладу враховує не лише професійну компетентність, а й готовність дотримуватися прав дитини, професійної етики та принципів ненасильницької взаємодії.

Працівники мають бути ознайомлені з Кодексом безпечного освітнього середовища та антибулінговою політикою закладу.

Заклад створює можливості для професійного навчання працівників з питань:

- запобігання насильству;
- протидії булінгу;
- психологічної безпеки;
- професійних меж;

- кризового реагування;
- першої психологічної допомоги;
- цифрової безпеки;
- взаємодії з дітьми, які пережили травматичний досвід.

18. МОНІТОРИНГ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Безпека не є раз і назавжди досягнутим результатом.

Заклад регулярно оцінює, наскільки середовище закладу відповідає принципам цього Кодексу, чи відчувають діти себе захищеними, чи знають, до кого можуть звернутися, чи довіряють дорослим і чи сприймають правила як справедливі.

Моніторинг може включати анкетування дітей, батьків і працівників, аналіз звернень, спостереження за взаємодією у творчих колективах, аналіз результатів профілактичної роботи та інші методи.

Важливим показником є не лише кількість зафіксованих випадків.

Зменшення кількості повідомлень не завжди означає зменшення проблем. Іноді воно може свідчити про недовіру або страх звертатися.

Тому одним із ключових показників безпечного середовища є **готовність дітей і дорослих говорити про проблеми та впевненість у тому, що їх почують і не залишать із проблемою наодинці.**

19. КОДЕКС ЯК ЖИВИЙ ДОКУМЕНТ

Цей Кодекс не є завершеним набором правил, який залишається незмінним.

Освітнє середовище змінюється. Змінюються способи комунікації, цифрові ризики, потреби дітей, професійні підходи та законодавчі вимоги.

Тому Кодекс підлягає періодичному перегляду та оновленню.

Пропозиції щодо його вдосконалення можуть подавати працівники, діти, батьки та інші учасники освітнього процесу.

Особливо важливо, щоб під час перегляду політики була почута думка самих дітей.

20. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Кодекс безпечного освітнього середовища та Антибулінгова політика закладу є складовою системи запобігання та протидії насильству, булінгу та жорстокому поводженню з дітьми.

Його положення поширюються на всіх учасників освітнього процесу та застосовуються під час усіх форм діяльності закладу.

Кодекс реалізується у взаємозв'язку з іншими внутрішніми документами закладу, зокрема з документами, що регламентують запобігання та протидію насильству і жорстокому поводженню з дітьми.

У разі виникнення колізії між положеннями цього Кодексу та нормами законодавства України застосовуються норми чинного законодавства.

Цей Кодекс переглядається не рідше одного разу на 3 роки, а також у разі зміни законодавства, появи нових ризиків або виявлення потреби у вдосконаленні системи безпеки.

АЛГОРИТМ РЕАГУВАННЯ НА ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО МОЖЛИВЕ НАСИЛЬСТВО АБО ЖОРСТОКЕ ПОВОДЖЕННЯ З ДИТИНОЮ

Повідомлення → реєстрація → розгляд → оцінка безпеки → невідкладне реагування → інформування відповідних органів → створення комісії → визначення потреб дитини → підтримка та заходи виховного впливу → моніторинг результату.

1. Надходження повідомлення

Повідомлення може бути усним або письмовим, у тому числі анонімним.

Повідомлення приймається керівником закладу або визначеною відповідальною особою.

2. Реєстрація

Повідомлення реєструється в день його надходження.

Якщо повідомлення надійшло у неробочий день або поза межами робочого часу, його реєстрація здійснюється наступного робочого дня.

3. Розгляд

Керівник розглядає повідомлення протягом одного дня з дня його реєстрації.

4. Якщо виявлено ознаки насильства

Невідкладно та не пізніше трьох годин із моменту виявлення:

припиняються насильницькі дії;

вживаються заходи для недопущення повторення;

забезпечується інформування батьків або законних представників у передбачених законом випадках;

письмово повідомляються відповідні підрозділи Національної поліції та служба у справах дітей;

інформуються територіальні органи Національної соціальної сервісної служби України та Державна служба України у справах дітей у встановленому порядку;

за необхідності викликається екстрена медична допомога.

Не пізніше трьох робочих днів створюється комісія з розгляду випадку.

5. Якщо ознак насильства не виявлено

Ситуація аналізується щодо можливих ризиків насильства, конфліктної або небезпечної взаємодії.

За необхідності заклад вживає профілактичних заходів, організовує психологічну підтримку та спостереження за ситуацією.

КАНАЛИ ДЛЯ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО МОЖЛИВІ ВИПАДКИ БУЛІНГУ, НАСИЛЬСТВА АБО ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ

У Кіровоградському обласному центрі дитячої та юнацької творчості функціонують такі канали повідомлення:

Керівник закладу: Суркова Ганна Павлівна (Приймальня 215 ауд.)

Відповідальна особа: Ковальова Олена Сергіївна (302-а ауд.)

Телефон: 0522 35-12-89

Електронна пошта: ocdut@ukr.net

Скринька для письмових/анонімних повідомлень.

Інформація про канали повідомлення розміщується у доступному для дітей та дорослих місці та регулярно оновлюється.

ОСНОВНІ ОБОВ'ЯЗКИ ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ОСОБИ

Відповідальна особа забезпечує організаційну підтримку системи реагування, зокрема:

- приймання та реєстрацію повідомлень у межах визначених повноважень;
- ведення необхідного обліку;
- забезпечення конфіденційності інформації;
- інформування керівника про отримані повідомлення;
- участь у профілактичній роботі;
- взаємодію з практичним психологом та іншими фахівцями;
- участь у підготовці інформаційних матеріалів;
- моніторинг доступності каналів повідомлення;
- участь у щорічному аналізі стану безпечного освітнього середовища.

Відповідальна особа не замінює керівника закладу, правоохоронні органи, службу у справах дітей чи інших суб'єктів, визначених законодавством.

**ОРІЄНТОВНІ ПОКАЗНИКИ МОНІТОРИНГУ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО
СЕРЕДОВИЩА**

Під час щорічного моніторингу можуть оцінюватися:

1. Чи знають діти, до кого звернутися у випадку небезпеки.
2. Чи знають працівники алгоритм реагування.
3. Чи доступні та зрозумілі канали повідомлення.
4. Чи відчують діти себе безпечно під час занять та інших заходів.
5. Чи відчують діти повагу до себе з боку педагогів та однолітків.
6. Чи мають діти можливість висловлювати власну думку.
7. Чи поважаються особисті межі дітей.
8. Чи поширені випадки приниження, ізоляції або переслідування.
9. Чи безпечно діти почуваються у цифровій комунікації.
10. Чи довіряють діти дорослим у закладі.
11. Чи своєчасно реагують працівники на повідомлення.
12. Чи ефективними є проведені профілактичні заходи.
13. Які нові ризики або потреби виявлено.
14. Які зміни необхідно внести до політики та профілактичної роботи.

ПАМ'ЯТКА ПРО БЕЗПЕЧНУ ВЗАЄМОДІЮ

У Кіровоградському обласному центрі дитячої та юнацької творчості ми:

- поважаємо людину, навіть коли не погоджуємося з нею;
- не принижуємо заради жарту;
- не використовуємо страх як спосіб виховання;
- поважаємо особисті межі;
- не мовчимо, коли бачимо небезпеку;
- просимо про допомогу, коли самі не справляємося;
- не караємо людину за те, що вона повідомила про проблему;
- пам'ятаємо, що помилка — це привід для навчання, а не для приниження;
- дбаємо не лише про власну безпеку, а й про безпеку тих, хто поруч.

І головне:

У закладі немає «своїх» і «чужих» у питанні безпеки. Безпека кожної дитини — наша спільна відповідальність.

Додаток 2
до наказу Кіровоградського обласного
центру дитячої та юнацької творчості
від «08» вересня 2026 р. № 157-од

**КОМУНАЛЬНИЙ ПОЗАШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КІРОВОГРАДСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ДИТЯЧОЇ ТА
ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ»**

**ПОРЯДОК
ПОВІДОМЛЕННЯ, РЕЄСТРАЦІЇ ТА РЕАГУВАННЯ НА ВИПАДКИ
БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ), НАСИЛЬСТВА ТА ЖОРСТОКОГО
ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ**

м. Кропивницький
2026 рік

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Цей Порядок визначає послідовність дій учасників освітнього процесу та посадових осіб КОМУНАЛЬНОГО ПОЗАШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «КІРОВОГРАДСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ» (далі — КОЦДЮТ) у разі отримання інформації про можливі випадки насильства, жорстокого поводження з дитиною, зокрема булінгу (цькування).

1.2. Метою цього Порядку є забезпечення своєчасного виявлення та припинення насильства, захисту прав та законних інтересів дитини, організації необхідної допомоги постраждалим, запобігання повторенню небезпечних ситуацій та створення умов, за яких кожна дитина може навчатися, розвиватися і творчо реалізовуватися у безпечному середовищі.

1.3. Порядок застосовується у випадках, що сталися:

у приміщеннях або на території КОЦДЮТ;

під час занять у гуртках, студіях та творчих колективах;

під час репетицій, концертів, конкурсів, фестивалів та інших заходів;

під час екскурсій, поїздок, вистав, таборів, навчально-творчих зборів та інших заходів, організатором або співорганізатором яких є КОЦДЮТ;

під час дистанційної взаємодії, пов'язаної з освітнім процесом;

у цифровому середовищі, якщо відповідна взаємодія пов'язана з учасниками освітнього процесу або діяльністю КОЦДЮТ.

1.4. Положення цього Порядку поширюються на всіх учасників освітнього процесу КОЦДЮТ, зокрема здобувачів освіти, педагогічних та інших працівників, батьків або інших законних представників дітей, а також інших осіб, залучених до освітнього процесу.

1.5. У своїй діяльності КОЦДЮТ керується Конституцією України, законами України, іншими нормативно-правовими актами у сфері захисту прав дитини, цим Порядком, Положенням КОЦДЮТ про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми, Кодексом безпечного освітнього середовища та Антибулінговою політикою КОЦДЮТ.

Цей Порядок розроблено з урахуванням:

Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року № 658;

Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513;

Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 червня 2020 року № 585;

Порядку реагування на випадки булінгу (цькування), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року № 1646, у редакції наказу МОН України від 18 червня 2026 року № 961;

Порядку застосування заходів виховного впливу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року № 1646, у редакції наказу МОН України від 18 червня 2026 року № 961.

2. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ

2.1. У цьому Порядку терміни вживаються у значеннях, визначених законодавством України.

2.2. Булінг (цькування) — психологічне, фізичне, економічне чи сексуальне насильство, тобто будь-яке умисне діяння (дія або бездіяльність), у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, яке систематично вчиняється особою стосовно дитини, з якою вони є учасниками колективу закладу освіти, або дитиною стосовно іншого учасника цього колективу та яке порушує права, свободи, законні інтереси постраждалої особи та/або перешкоджає виконанню нею визначених законодавством обов'язків.

2.3. Кривдник — учасник колективу, який вчинив насильство, зокрема булінг (цькування), стосовно іншого учасника цього колективу.

2.4. Постраждала особа — учасник колективу, стосовно якого вчинено насильство.

2.5. Свідок — особа, яка була очевидцем насильства або якій відомі будь-які обставини, що стосуються випадку насильства.

2.6. Учасники колективу — здобувачі освіти, працівники КОЦДЮТ та інші особи, залучені до освітнього процесу.

2.7. Повідомлення — усна або письмова заява, скарга, звернення чи інша інформація про можливий випадок насильства, жорстокого поводження з дитиною або булінгу (цькування).

3. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ РЕАГУВАННЯ

Реагування КОЦДЮТ на повідомлення про можливе насильство ґрунтується на таких принципах:

безпека дитини є першочерговою;

найкращі інтереси дитини мають пріоритет;

кожне повідомлення заслуговує на належний розгляд;

дитина має право бути почутою з урахуванням її віку та рівня розвитку;

неприпустимі дискримінація, звинувачення постраждалої дитини або перекладання на неї відповідальності за вчинене щодо неї насильство;

реагування не повинно створювати додаткової психологічної шкоди або призводити до повторної травматизації;

інформація про ситуацію поширюється лише серед осіб, яким вона необхідна для належного реагування;

реагування здійснюється неупереджено та без передчасного визначення винуватості особи;

профілактика та реагування є взаємопов'язаними процесами.

4. ХТО МОЖЕ ПОВІДОМИТИ ПРО МОЖЛИВИЙ ВИПАДОК

4.1. Повідомити про можливий випадок насильства, жорстокого поводження або булінгу (цькування) може будь-який учасник освітнього процесу.

Дитина може повідомити про ситуацію особисто, через батьків або іншого законного представника, педагога, практичного психолога, керівника гуртка, адміністрацію КОЦДЮТ або іншим доступним способом.

Повідомлення може подати також особа, яка не є безпосереднім учасником ситуації, але стала її свідком або отримала інформацію про можливу загрозу дитині.

4.2. Особа, яка виявила прояви або ознаки насильства, повинна повідомити про це керівника КОЦДЮТ.

Повідомлення може бути:

усним;

письмовим;

електронним;

телефоном;

через спеціально визначену скриньку для повідомлень;

анонімним.

Конкретні канали повідомлення визначаються Положенням КОЦДЮТ про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми та доводяться до відома дітей, батьків і працівників.

4.3. Якщо повідомлення стосується керівника КОЦДЮТ як можливої особи, яка вчинила насильство або жорстоке поводження з дитиною, воно подається засновнику КОЦДЮТ або відповідному органу управління, якому підпорядковується заклад.

5. ПРИЙНЯТТЯ ТА РЕЄСТРАЦІЯ ПОВІДОМЛЕНЬ

5.1. Кожне повідомлення про можливий випадок насильства реєструється незалежно від форми його подання.

5.2. Повідомлення реєструється в день його надходження.

Якщо повідомлення надійшло у вихідний, святковий, інший неробочий день або поза межами робочого часу, його реєстрація здійснюється у перший за ним робочий день.

5.3. Реєстрацію та облік повідомлень здійснює особа, визначена наказом керівника КОЦДЮТ.

5.4. Реєстрація здійснюється у паперовій та/або електронній формі.

5.5. Для обліку внутрішніх інцидентів може використовуватися журнал безпеки або інша форма обліку, затверджена керівником КОЦДЮТ.

Форма обліку має забезпечувати можливість відстеження факту отримання повідомлення, основних дій щодо реагування та результатів роботи без надмірного поширення персональної або іншої конфіденційної інформації.

6. ПЕРВИННИЙ РОЗГЛЯД ПОВІДОМЛЕННЯ

6.1. Керівник КОЦДЮТ розглядає повідомлення протягом однієї доби з дня його надходження.

6.2. На цьому етапі встановлюється насамперед не «хто винен», а:

чи існує загроза життю або здоров'ю дитини;

чи є ознаки насильства або жорстокого поводження;

чи потребує дитина невідкладного захисту або медичної допомоги;

чи необхідне залучення правоохоронних органів та інших суб'єктів реагування;

чи є ризик повторення небезпечної ситуації.

6.3. Первинний розгляд не передбачає проведення внутрішнього «розслідування» шляхом багаторазового опитування дитини.

Інформація збирається у спосіб, який відповідає віку дитини, її психологічному стану та принципу недопущення повторної травматизації.

7. НЕВІДКЛАДНЕ РЕАГУВАННЯ У РАЗІ ВИЯВЛЕННЯ ОЗНАК НАСИЛЬСТВА

7.1. Якщо за результатами розгляду повідомлення виявлено ознаки насильства або жорстокого поводження з дитиною, керівник КОЦДЮТ невідкладно вживає заходів для забезпечення безпеки дитини та припинення насильства.

7.2. Не пізніше трьох годин з моменту виявлення ознак насильства керівник:

1. вживає заходів для припинення насильства та недопущення його повторення;

2. повідомляє батьків або інших законних представників дитини, крім випадків, коли вони є кривдниками дитини;

3. письмово повідомляє уповноважений підрозділ органу Національної поліції України та службу у справах дітей за місцем розташування КОЦДЮТ;

4. одночасно інформує про це територіальний орган Національної соціальної сервісної служби України та Державну службу України у справах дітей;

5. за потреби викликає бригаду екстреної медичної допомоги.

7.3. Працівник КОЦДЮТ, який безпосередньо виявив насильство, не очікує завершення адміністративних процедур, якщо дитині необхідний негайний захист.

Він зобов'язаний вжити невідкладних заходів для припинення насильства, за потреби надати домедичну допомогу, звернутися до органів Національної поліції, повідомити керівника та відповідних батьків або законних представників у випадках, коли вони не є кривдниками.

8. ЯКЩО ОЗНАК НАСИЛЬСТВА НЕ ВИЯВЛЕНО

8.1. Відсутність встановлених ознак насильства не означає, що повідомлення автоматично вважається безпідставним або що ситуація не потребує уваги.

8.2. Інформація аналізується щодо наявності:

ризиків насильства;

конфліктної взаємодії;

систематичного приниження або ізоляції;

небезпечної поведінки;

факторів, які можуть сприяти повторенню ситуації.

8.3. За результатами такого аналізу КОЦДЮТ може вживати профілактичних заходів, організовувати психологічну підтримку, проводити роботу з колективом, педагогами та

батьками, змінювати організацію взаємодії або вживати інших заходів для зменшення ризиків.

9. КОМІСІЯ З РОЗГЛЯДУ ВИПАДКІВ НАСИЛЬСТВА ТА/АБО ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ

9.1. У разі виявлення ознак насильства керівник КОЦДЮТ не пізніше трьох робочих днів з дня отримання повідомлення скликає засідання комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми.

9.2. Комісія утворюється та працює відповідно до Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513, та інших нормативних актів.

9.3. Склад комісії формується керівником КОЦДЮТ за погодженням зі службою у справах дітей за місцем розташування закладу.

9.4. До роботи комісії за потреби залучаються практичний психолог, соціальний педагог (за наявності), представники служби у справах дітей, соціальних служб, правоохоронних органів та інші фахівці.

9.5. Член комісії не бере участі у розгляді ситуації, якщо його участь може створити конфлікт інтересів або поставити під сумнів неупередженість розгляду.

9.6. Комісія розглядає обставини ситуації, потреби та безпеку дитини, визначає необхідні заходи підтримки та запобігання повторенню небезпечної поведінки.

9.7. Комісія не встановлює юридичний факт булінгу (цькування). Факт булінгу (цькування) встановлюється виключно судовим рішенням, що набрало законної сили.

10. УЧАСТЬ ДИТИНИ У РОЗГЛЯДІ СИТУАЦІЇ

10.1. Дитина має право бути вислуханою під час розгляду ситуації відповідно до її віку, рівня розвитку та психологічного стану.

10.2. Під час роботи з дитиною КОЦДЮТ забезпечує умови, за яких вона не відчуває тиску, страху або необхідності виправдовуватися за те, що з нею сталося.

10.3. Бесіда з дитиною проводиться за її згодою, якщо дитина досягла такого віку та рівня розвитку, коли може висловити власну думку.

До участі у бесіді залучається психолог.

10.4. Не допускається проведення бесіди з дитиною у присутності працівника або іншої особи, щодо якої існує підозра у вчиненні насильства або створенні небезпеки для дитини.

10.5. Дитина може надати письмову інформацію про подію або інші відомі їй обставини.

10.6. Факт вислуховування дитини, форма проведення та основний зміст її позиції фіксуються у матеріалах розгляду відповідно до вимог законодавства.

11. ОСОБЛИВОСТІ РЕАГУВАННЯ НА СЕКСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО

11.1. У випадках, коли повідомлення або поведінка дитини можуть свідчити про сексуальне насильство, пріоритетом є негайна безпека дитини та недопущення повторної травматизації.

11.2. Працівники КОЦДЮТ не проводять самостійного розслідування, не вимагають від дитини неодноразово розповідати про подію та не ставлять запитань, які можуть впливати на її відповіді.

11.3. Подальші дії здійснюються відповідно до законодавства про захист дітей, зокрема із залученням уповноважених органів та фахівців.

11.4. Під час організації допомоги враховуються потреби дитини, її психологічний стан, безпека та право на приватність.

12. ЯКЩО МОЖЛИВИМ КРИВДНИКОМ Є ПРАЦІВНИК КОЦДЮТ

12.1. Якщо інформація стосується можливого насильства з боку працівника КОЦДЮТ, керівник забезпечує негайне припинення можливого контакту працівника з дитиною у спосіб, передбачений законодавством, та вживає заходів для недопущення подальшої загрози.

12.2. На період реагування та з'ясування обставин можуть застосовуватися передбачені законодавством заходи щодо недопущення контакту працівника з дитиною.

12.3. Інформація про можливе правопорушення передається компетентним органам у встановленому порядку.

12.4. КОЦДЮТ не проводить внутрішнього «виправдання» працівника або дитини та не створює умов для тиску на будь-яку сторону.

13. ЯКЩО МОЖЛИВИМ КРИВДНИКОМ Є КЕРІВНИК КОЦДЮТ

13.1. У разі отримання повідомлення про можливе насильство або жорстоке поводження з дитиною з боку керівника КОЦДЮТ повідомлення подається засновнику або відповідному органу управління, якому підпорядковується заклад.

13.2. У такому випадку функції та дії, передбачені законодавством для керівника закладу, здійснює засновник або відповідний орган управління.

13.3. Керівник, щодо якого надійшло повідомлення, не бере участі у розгляді відповідної ситуації та не впливає на її розгляд.

14. ЗАХОДИ ВИХОВНОГО ВПЛИВУ

14.1. Заходи виховного впливу застосовуються для:

- відновлення та нормалізації відносин між учасниками;
- недопущення повторення насильства;
- корекції небезпечної або деструктивної поведінки;
- надання психологічної допомоги постраждалій дитині;
- підтримки свідків;
- формування безпечних способів взаємодії.

14.2. Заходи виховного впливу не можуть бути спрямовані на приниження дитини, помсту або створення додаткової психологічної шкоди.

14.3. Застосування заходів має враховувати:

- вік дитини;
- рівень її розвитку;
- індивідуальні потреби;
- обставини ситуації;
- рівень ризику повторення насильства;
- найкращі інтереси кожної залученої дитини.

14.4. Примирення сторін допускається лише за добровільною згодою постраждалої дитини та її законних представників, за відсутності ризику повторного насильства або шкоди та з урахуванням висновку практичного психолога, якщо такий висновок наявний.

14.5. Комісія визначає комплекс заходів виховного впливу.

Рішення комісії має містити:

- мету заходів;
- конкретні завдання;
- зміст;
- методи та форми роботи;
- критерії оцінювання результатів;
- строки реалізації;
- відповідальних осіб;
- обґрунтування відповідності заходів найкращим інтересам кожної залученої дитини.

14.6. Комісія здійснює моніторинг результативності визначених заходів та за потреби коригує їх.

15. ПСИХОЛОГІЧНА ТА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА

15.1. Психологічний супровід є складовою реагування на ситуації насильства та булінгу.

15.2. Практичний психолог КОЦДЮТ у межах професійної компетентності може здійснювати:

- оцінювання психологічної безпеки;
- спостереження за динамікою стану дитини;
- психологічне консультування;
- підтримку постраждалої дитини;
- підтримку свідків;

психологічну роботу з дитиною, яка вчинила насильницькі дії;
консультування батьків;
роботу з педагогами;
профілактичну роботу з творчим колективом.

15.3. Психологічна допомога дитині, яка вчинила насильство, не означає виправдання її поведінки.

Її метою є сприяння усвідомленню наслідків власних дій, формуванню безпечних способів поведінки та запобіганню повторенню насильства.

15.4. Діти, які вчинили булінг (цькування) або стосовно яких вчинено булінг (цькування), мають право на соціально-психологічну реабілітацію відповідно до законодавства.

16. ПРОГРАМИ ДЛЯ ОСІБ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ВИПАДКОМ БУЛІНГУ

16.1. У випадках, визначених законодавством, керівник КОЦДЮТ сприяє проходженню відповідних програм дітьми та іншими особами, які вчинили булінг (цькування), постраждали від нього або стали його свідками.

16.2. Якщо проходження програми визначено рішенням суду, КОЦДЮТ сприяє її проходженню у встановленому порядку.

16.3. За відсутності судового рішення комісія може рекомендувати проходження відповідної програми на добровільній основі.

Для дітей віком до 16 років проходження такої програми здійснюється за згодою батьків або інших законних представників.

17. КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ ТА ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ

17.1. Інформація про випадок насильства, його учасників та обставини розгляду є інформацією з обмеженим доступом у межах, визначених законодавством.

17.2. Працівники КОЦДЮТ не мають права поширювати інформацію про ситуацію серед інших батьків, дітей, працівників або сторонніх осіб, якщо така інформація не потрібна їм для виконання визначених законом функцій.

17.3. Забороняється обговорювати деталі ситуації:

- у присутності інших дітей;
- у групових чатах;
- у соціальних мережах;
- під час занять;
- на батьківських зборах без необхідності;
- в інших публічних формах.

17.4. Документи, що містять персональні дані та інформацію про обставини випадку, зберігаються у спосіб, що унеможливує доступ до них сторонніх осіб.

18. ЗАПОБІГАННЯ ПОВТОРЕННЮ ВИПАДКУ

18.1. Після реагування КОЦДЮТ оцінює, які обставини могли сприяти виникненню ситуації та що необхідно змінити для запобігання її повторенню.

18.2. Аналіз може стосуватися:

- особливостей взаємодії у творчому колективі;
- організації занять;
- цифрової комунікації;
- професійних меж;
- наявності конфліктів;
- рівня психологічної безпеки;
- недостатньої поінформованості дітей або працівників;
- інших факторів ризику.

18.3. За результатами аналізу можуть змінюватися організаційні умови, проводиться додаткова психологічна або педагогічна робота, навчання працівників, профілактичні заходи та інші необхідні дії.

19. МОНІТОРИНГ ТА АНАЛІЗ РЕАГУВАННЯ

19.1. КОЦДЮТ здійснює періодичний аналіз випадків та повідомлень з метою оцінювання ефективності системи безпеки.

19.2. Під час аналізу враховуються:
кількість та характер повідомлень;
час реагування;
доступність каналів повідомлення;
дотримання встановлених строків;
потреби дітей у психологічній підтримці;
повторність ситуацій;
виявлені ризики;
результати заходів виховного впливу;
рівень обізнаності працівників і дітей щодо алгоритму звернення по допомогу.

19.3. Кількість повідомлень сама по собі не є показником небезпечності або безпечності закладу.

Збільшення кількості повідомлень може свідчити, зокрема, про зростання довіри до системи реагування та готовність дітей і дорослих повідомляти про проблеми.

19.4. Результати аналізу використовуються для вдосконалення Кодексу безпечного освітнього середовища, Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми, профілактичних заходів та організації освітнього процесу.

20. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

20.1. Особи, винні у вчиненні насильства, булінгу (цькування), жорстокому поводженні з дитиною, приховуванні таких випадків, невжитті передбачених законодавством заходів реагування або неналежному виконанні своїх обов'язків, несуть відповідальність відповідно до законодавства України.

20.2. Самостійне встановлення працівниками КОЦДЮТ юридичного факту булінгу (цькування) та публічне оголошення особи «кривдником» до відповідного судового рішення не допускається.

20.3. Добросовісне повідомлення про можливе насильство не може бути підставою для переслідування, приниження або покарання особи, яка повідомила про ситуацію.

21. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБІЗНАНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ

21.1. Усі працівники КОЦДЮТ ознайомлюються з цим Порядком та Положенням про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми.

21.2. Працівники мають бути обізнані з:
ознаками різних форм насильства;
способами повідомлення про небезпечні ситуації;
алгоритмом дій у разі виявлення насильства;
правилами взаємодії з дитиною, яка пережила насильство;
принципами конфіденційності;
правилами недопущення повторної травматизації;
порядком взаємодії з уповноваженими органами.

21.3. Навчання та інформування працівників здійснюються систематично відповідно до потреб КОЦДЮТ.

22. ПРАВА ОСІБ, ЯКІ ПОВІДОМИЛИ ПРО НЕБЕЗПЕЧНУ СИТУАЦІЮ

22.1. Особа, яка повідомляє про можливий випадок насильства, має право на поважне ставлення та захист від переслідування у зв'язку з добросовісним повідомленням.

22.2. Дитина, яка повідомила про насильство, не повинна залишатися сам на сам із наслідками такого звернення.

22.3. Працівники КОЦДЮТ повинні уникати висловлювань, які можуть сформувати у дитини відчуття провини за повідомлення, зокрема:

«Чому ти раніше не сказала?»
«Навіщо ти це зробила?»
«Може, ти сама його спровокувала?»
«Не перебільшуй».
«Давайте не будемо виносити це назовні».

Замість цього дитина має отримати зрозумілий сигнал:

«Ти правильно зробила, що сказала. Ми почули тебе. Зараз наше завдання — подбати про твою безпеку».

23. ВЗАЄМОДІЯ З ІНШИМИ СУБ'ЄКТАМИ

23.1. У випадках, передбачених законодавством, КОЦДЮТ взаємодіє з:

Національною поліцією України;

службою у справах дітей;

територіальними органами Національної соціальної сервісної служби України;

Державною службою України у справах дітей;

зкладами охорони здоров'я;

надавачами соціальних послуг;

центрами соціальних служб;

іншими суб'єктами, визначеними законодавством.

23.2. Взаємодія здійснюється з урахуванням компетенції відповідного органу або фахівця та з дотриманням вимог щодо захисту персональних даних і конфіденційності.

24. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

24.1. Цей Порядок є внутрішнім документом КОЦДЮТ та застосовується у взаємозв'язку з Положенням про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми, Кодексом безпечного освітнього середовища та іншими внутрішніми документами закладу.

24.2. Питання, не врегульовані цим Порядком, вирішуються відповідно до чинного законодавства України.

24.3. У разі зміни законодавства положення цього Порядку застосовуються в частині, що не суперечить чинним нормативно-правовим актам, до внесення відповідних змін до документа.

24.4. Порядок переглядається у разі зміни законодавства, виявлення нових ризиків, зміни організації діяльності КОЦДЮТ або за результатами моніторингу ефективності системи запобігання та реагування.

ДОДАТОК 2.1

**АЛГОРИТМ ДІЙ У РАЗІ ВИЯВЛЕННЯ МОЖЛИВОГО ВИПАДКУ
НАСИЛЬСТВА**

ПОБАЧИВ / ДІЗНАВСЯ → ПОВІДОМИВ → ЗАРЕЄСТРУВАЛИ → РОЗГЛЯНУЛИ → ОЦІНИЛИ БЕЗПЕКУ → ЗАХИСТИЛИ → ПОВІДОМИЛИ ВІДПОВІДНІ ОРГАНИ → СТВОРИЛИ КОМІСІЮ → НАДАЛИ ПІДТРИМКУ → ЗАПОБІГЛИ ПОВТОРЕННЮ

Якщо ви працівник КОЦДЮТ:

- 1. Помітили ознаки насильства? Не ігноруйте.**
- 2. Дитині загрожує небезпека зараз? Негайно припиніть небезпечну ситуацію в межах безпечних для вас дій та зверніться по допомогу.**
- 3. Повідомте керівника.**
- 4. За потреби викликайте екстрену медичну допомогу та Національну поліцію.**
- 5. Не проводьте власного розслідування.**
- 6. Не змушуйте дитину багаторазово розповідати про подію.**
- 7. Не звинувачуйте дитину та не ставте під сумнів її слова.**

ДОДАТОК 2.2

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ ДИТИНИ

Якщо тобі страшно, тебе ображають, принижують, залякують, штовхають, б'ють, змушують робити те, чого ти не хочеш, або поширюють про тебе образливі матеріали — ти можеш про це сказати.

Ти можеш звернутися до:

свого керівника гуртка / педагога;

практичного психолога;

адміністрації КОЦДЮТ;

батьків або іншого дорослого, якому довіряєш.

Ти можеш сказати про це особисто, написати повідомлення або скористатися іншим доступним каналом.

Ти не винна / не винен у тому, що хтось вирішив завдати тобі шкоди.

Просити про допомогу — нормально.

Тебе мають почути.

ДОДАТОК 2.3

КАНАЛИ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО МОЖЛИВІ ВИПАДКИ НАСИЛЬСТВА

Керівник закладу: Суркова Ганна Павлівна (Приймальня 215 ауд.)

Відповідальна особа: Ковальова Олена Сергіївна (302-а ауд.)

Телефон: 0522 35-12-89

Електронна пошта: ocdut@ukr.net

Скринька для письмових/анонімних повідомлень.

Інформація про канали повідомлення розміщується у доступному для дітей, батьків та працівників місці та регулярно оновлюється.

ДОДАТОК 2.4

ПЕРВИННЕ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ НА ВИПАДОК НАСИЛЬСТВА ЩОДО ДИТИНИ

Форма повідомлення може використовуватися відповідно до типової форми, визначеної Типовою програмою унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року № 658.

Повідомлення може містити:

1. дату та час отримання повідомлення;
2. інформацію про дитину — у межах необхідного;
3. опис обставин, які стали відомі;
4. інформацію про особу, яка повідомляє;
5. інформацію про можливого кривдника, якщо вона відома;
6. інформацію про свідків, якщо вона відома;
7. відомості про невідкладні заходи, яких уже вжито;
8. інформацію про необхідність медичної або психологічної допомоги.

ДОДАТОК 2.5

ЖУРНАЛ ОБЛІКУ ВНУТРІШНІХ ІНЦИДЕНТІВ

Журнал може вестися у паперовій або електронній формі.

Рекомендовані графи:

№	Дата і час отримання	Форма повідомлення	Короткий опис ситуації	Вжиті невідкладні заходи	Кому повідомлено	Рішення/подальші дії	Дата завершення
---	----------------------	--------------------	------------------------	--------------------------	------------------	----------------------	-----------------

Під час ведення журналу забезпечується конфіденційність персональних даних та інформації про дитину.

ДОДАТОК 2.6

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ СУБ'ЄКТІВ РЕАГУВАННЯ

Національна поліція України: 102

Екстрена медична допомога: 103

Служба у справах дітей:

Служба соціального захисту / надавач соціальних послуг:

Державна служба України у справах дітей:

Інші місцеві служби:

Актуальна контактна інформація переглядається та оновлюється відповідальною особою не рідше одного разу на рік та у разі зміни відповідних контактів.

ПЛАН
заходів Кіровоградського обласного центру дитячої та юнацької творчості щодо
запобігання та протидії булінгу (цькуванню), насильству та жорстокому поводженню
з дітьми, створення безпечного освітнього середовища та формування життєвих
навичок у 2026/2027 навчальному році

Мета:

- створення безпечного, психологічно комфортного та дружнього до дитини освітнього середовища;
- запобігання та протидія булінгу (цькуванню), насильству та жорстокому поводженню з дітьми;
- своєчасне виявлення ситуацій, що можуть становити загрозу психологічній та фізичній безпеці вихованців;
- формування у вихованців життєвих навичок, необхідних для безпечної та конструктивної взаємодії, зокрема навичок комунікації, емоційної саморегуляції, критичного мислення, вирішення конфліктів та звернення по допомогу;
- підвищення обізнаності педагогічних працівників і батьків щодо запобігання насильству, булінгу та забезпечення безпеки дітей;
- забезпечення доступності психологічної допомоги та своєчасного реагування на запити учасників освітнього процесу;
- забезпечення дотримання вимог законодавства України щодо захисту прав та найкращих інтересів дитини.

1. План заходів на 2026/2027 навчальний рік

№	Назва заходу	Цільова аудиторія	Термін проведення	Відповідальний
1	Ознайомлення педагогічних працівників з нормативно-правовими вимогами щодо запобігання та протидії насильству, булінгу (цькуванню) та жорстокому поводженню з дітьми, основними положеннями локальних документів закладу	Педагогічні працівники	Вересень 2026	Заступник директора Олена КОВАЛЬОВА психолог Ліна ЛАНЧУКОВСЬКА
2	Інструктивно-методична нарада «Безпечне освітнє середовище: алгоритми дій та відповідальність» — ознайомлення педагогів з алгоритмами дій у разі виявлення ознак насильства, жорстокого поводження, булінгу (цькування), загрози безпеці дитини	Педагогічні працівники	Вересень– жовтень 2026	Заступник директора Олена КОВАЛЬОВА психолог Ліна ЛАНЧУКОВСЬКА
3	Інформаційно-просвітницькі	Вихованці	Вересень–	Психолог Ліна

	заходи «Знаю свої права. Знаю, де отримати допомогу» — ознайомлення вихованців із правами дитини, особистими межами, правилами безпечної взаємодії та способами звернення по допомогу		жовтень 2026	ЛАНЧУКОВСЬКА керівники гуртків
4	Батьківська просвіта «Безпека дитини: відповідальність дорослих» — інформування батьків про ознаки булінгу, насильства та емоційного неблагополуччя дитини, способи реагування та підтримки	Батьки вихованців	Вересень– жовтень 2026	Психолог Ліна ЛАНЧУКОВСЬКА керівники гуртків
5	Тренінгові та інтерактивні заняття «Безпечна комунікація: повага до себе та інших» — розвиток навичок конструктивного спілкування, встановлення особистих меж, взаємоповаги, співпраці та ненасильницького вирішення конфліктів	Вихованці	Жовтень– листопад 2026	Психолог Ліна ЛАНЧУКОВСЬКА керівники гуртків
6	Заходи до Міжнародного дня толерантності: інтерактивні заняття, психологічні ігри, тематичні творчі активності, інформаційна кампанія «Толерантність починається з мене»	Вихованці	Листопад 2026	Психолог Ліна ЛАНЧУКОВСЬКА педагог-організатор керівники гуртків
7	Участь у Всеукраїнській акції «16 днів проти насильства»: інформаційно-просвітницькі та психологічні заходи, тематичні заняття, творчі акції, поширення інформаційних матеріалів щодо запобігання насильству та способів отримання допомоги	Педагоги, вихованці, батьки	Листопад– грудень 2026	Психолог Ліна ЛАНЧУКОВСЬКА завідувач методичного відділу Катерина ОЛЕКСІЄНКО методисти; керівники гуртків
8	Моніторинг психологічної безпеки освітнього середовища: вивчення психологічного клімату, особливостей взаємодії у дитячих колективах, аналіз звернень та інформації щодо конфліктних ситуацій	Вихованці, педагогічні працівники	Грудень 2026 – січень 2027	Психолог Ліна ЛАНЧУКОВСЬКА
9	Тематичні заняття «Емоції під	Вихованці	Січень	Психолог Ліна

	контролем» — формування навичок розпізнавання та регуляції емоцій, подолання напруження, конструктивного реагування на складні ситуації та конфлікти		2027	ЛАНЧУКОВСЬКА
10	Заходи до Дня безпечного Інтернету «Безпека онлайн» — профілактика кібербулінгу, небезпечних онлайн-контактів, поширення приватної інформації та інших ризиків цифрового середовища	Вихованці	Лютий 2027	Психолог Ліна ЛАНЧУКОВСЬКА методисти; керівники гуртків
11	Інструктивно-методична зустріч «Психолого-педагогічна підтримка дитини у складній ситуації» — ознаки психологічного неблагополуччя, особливості підтримувальної взаємодії, недопущення стигматизації та повторної травматизації	Педагогічні працівники	Березень 2027	Заступник директора Олена КОВАЛЬОВА психолог Ліна ЛАНЧУКОВСЬКА
12	Інтерактивні заняття «Життєві навички: як діяти у складних ситуаціях» — розвиток навичок прийняття рішень, критичного мислення, саморегуляції, відповідальності, взаємодопомоги та звернення по допомогу	Вихованці	Березень–квітень 2027	Психолог Ліна ЛАНЧУКОВСЬКА керівники гуртків
13	Тематичні профілактичні заходи щодо безпечної поведінки та запобігання ризикованій поведінці: особисті межі, безпека у спілкуванні, протидія маніпуляціям, сексуальним ризикам, втягненню у небезпечні ситуації	Вихованці відповідно до віку	Протягом року	Психолог Ліна ЛАНЧУКОВСЬКА керівники гуртків
14	Забезпечення доступності психологічної допомоги та своєчасного реагування на запити учасників освітнього процесу: індивідуальні та групові консультації вихованців, педагогів і батьків; первинне визначення психологічних потреб; надання рекомендацій та,	Вихованці, педагоги, батьки	Протягом року	Психолог Ліна ЛАНЧУКОВСЬКА

	за необхідності, організація подальшої підтримки			
15	Функціонування «Скриньки довіри» як додаткового каналу безпечного звернення: регулярний перегляд звернень, аналіз актуальних потреб вихованців, реагування на повідомлення відповідно до змісту звернення та встановлених алгоритмів	Вихованці	Протягом року	Психолог Ліна ЛАНЧУКОВСЬКА
16	Підтримання доступного інформаційного простору з питань психологічного благополуччя та безпеки: оновлення інформаційних стендів і тематичних матеріалів щодо протидії булінгу, насильству, безпечної поведінки, способів отримання психологічної допомоги та контактів служб підтримки	Вихованці, педагоги, батьки	Протягом року	Заступник директора Олена КОВАЛЬОВА психолог Ліна ЛАНЧУКОВСЬКА завідувач методичного відділу Катерина ОЛЕКСІЄНКО методисти
17	Міжфахова взаємодія у випадках, що потребують комплексного реагування: співпраця із соціальними службами, службою у справах дітей, підрозділом ювенальної превенції та іншими відповідними суб'єктами для забезпечення захисту прав і безпеки дитини та узгодження подальших дій	Вихованці, які потребують комплексної підтримки	За потреби, протягом року	Заступник директора Олена КОВАЛЬОВА психолог Ліна ЛАНЧУКОВСЬКА завідувач методичного відділу Катерина ОЛЕКСІЄНКО методисти
18	Проведення консультацій та інформаційно-просвітницької роботи з педагогами щодо формування психологічно безпечного середовища, конструктивного реагування на конфлікти, прояви агресії, ізоляції, приниження та інші ознаки небезпечної взаємодії	Педагогічні працівники	Протягом року	Психолог Ліна ЛАНЧУКОВСЬКА
19	Підсумкове оцінювання стану психологічної безпеки освітнього середовища: аналіз результатів діагностичних та моніторингових заходів, звернень учасників освітнього процесу, динаміки	Вихованці, педагоги	Травень 2027	Психолог Ліна ЛАНЧУКОВСЬКА

	конфліктних ситуацій і випадків булінгу; визначення актуальних потреб та напрямів подальшої профілактичної роботи			
20	Підсумкова зустріч «Безпечне середовище: що змінилося за рік?» — представлення узагальнених результатів роботи психологічної служби, обговорення сильних сторін і зон розвитку психологічної безпеки закладу, визначення пріоритетів на наступний навчальний рік	Педагогічні працівники, адміністрація	Травень–червень 2027	Психолог Ліна ЛАНЧУКОВСЬКА адміністрація закладу

2. Додаткові заходи, що здійснюються протягом року:

- індивідуальна та групова психологічна підтримка учасників освітнього процесу;
- спостереження за особливостями взаємодії вихованців у групах та своєчасне реагування на виявлені ознаки психологічного неблагополуччя;
- консультативна підтримка педагогів і батьків з питань безпеки, взаємодії з дітьми та запобігання конфліктам;
- робота «Скриньки довіри»;
- оновлення інформаційних стендів, тематичних куточків та електронних інформаційних ресурсів;
- поширення інформаційних матеріалів щодо способів отримання психологічної допомоги та звернення у випадках небезпеки;
- проведення профілактичних, розвивальних, просвітницьких та творчих заходів відповідно до актуальних потреб вихованців;
- участь психолога у розгляді ситуацій, що потребують психологічного супроводу, відповідно до повноважень та встановлених у закладі алгоритмів;
- взаємодія з батьками та законними представниками вихованців з питань забезпечення безпеки та психологічного благополуччя дітей;
- міжфахова взаємодія з відповідними суб'єктами у випадках, що потребують комплексного реагування;
- підготовка інформаційних, методичних та рекомендаційних матеріалів для педагогічних працівників;
- аналіз результатів профілактичної роботи та внесення пропозицій щодо її вдосконалення.

3. Очікувані результати

3.1. Безпечне освітнє середовище:

підвищення рівня психологічної безпеки та комфортності освітнього середовища; своєчасне виявлення та реагування на ситуації, що можуть становити загрозу безпеці дитини;

зниження ризиків виникнення булінгу, насильства та інших форм небезпечної взаємодії; формування атмосфери взаємоповаги, прийняття та недискримінаційної взаємодії.

3.2. Розвиток життєвих навичок вихованців:

розвиток навичок конструктивної комунікації та співпраці;

підвищення рівня емоційної компетентності та саморегуляції;

формування навичок безпечної поведінки та прийняття відповідальних рішень;
розвиток умінь розпізнавати небезпечні ситуації, встановлювати особисті межі та звертатися по допомогу;

формування навичок мирного вирішення конфліктів і протидії булінгу.

3.3. Професійна компетентність педагогічних працівників:

підвищення обізнаності щодо нормативних вимог у сфері захисту прав дитини;
знання та практичне застосування алгоритмів дій у ситуаціях насильства, жорстокого поводження та булінгу;
удосконалення навичок підтримувальної та безпечної взаємодії з вихованцями;
своєчасне виявлення ознак психологічного неблагополуччя та ризикованої поведінки.

3.4. Доступність психологічної допомоги:

забезпечення можливості безпечного звернення по психологічну допомогу;
своєчасне реагування на запити вихованців, педагогів і батьків;
функціонування «Скриньки довіри» як додаткового каналу звернення;
підвищення обізнаності учасників освітнього процесу про можливості отримання психологічної підтримки.

3.5. Взаємодія із сім'єю та громадою:

підвищення рівня обізнаності батьків щодо запобігання насильству та підтримки психологічного благополуччя дітей;
налагодження конструктивної взаємодії між закладом, сім'єю та відповідними суб'єктами у сфері захисту прав дитини;
забезпечення узгодженості дій у випадках, що потребують комплексного реагування.

3.6. Системність профілактичної роботи:

регулярне вивчення стану психологічної безпеки освітнього середовища;
аналіз звернень, конфліктних ситуацій та результатів профілактичних заходів;
визначення актуальних потреб учасників освітнього процесу;
використання результатів моніторингу для планування подальшої роботи із забезпечення безпечного освітнього середовища.